

മാതാ ; പ്രേമസ്യ സ്രോതസ്വിനി...

നിഷ്പ്രഭം കൃഷ്ണമേഘാവൃതം അംബരസ്യ ക്ഷിതിജ-
സിമാത്, അർതനിനാദേന പ്രാക്ഷിപ്താശ്രുभिഃ ഭൂവ വൃഷ്ടിഃ । ഗാഗനേ സുധാശു-
ഭാപി മേഘാനാ അശ്രുभिഃ നിമഗ്നഃ അസന് । വൃഷ്ടേഃ ധ്വനി-
തस्याഃ കിമപി അവഗതം കൃതവതീ, യഥാപി सा रतावतकाल-
यावत् निश्चला आसीत् । 'ഭൂമി മൃതാ അसीത്' :-
തത്, ചിന്താ താം സദാ ദുർബലം കൃതവതീ ।

“ കിം അഹം സദാ അക്ഷമയാ അस्മി വാ...? ”

सा वसुन्धरा विद्येन भजनं तस्याः जीवनस्य चिन्ता अकरोत् ।
तस्याः श्वरे अद्यापि स्नेहता पुरुषभावान् च आस्ताम् । तत्,
वृष्टौ रुदन्तश्रान्तानां केषाञ्चन श्वराः सन्ति इति सा
अनुभूतवती । अथवा ते दारुणध्वनयः वा ? वर्षायुक्तं तत्,
वातावरणं तां तत्, उन्मत्ताल्लयस्य स्मृतिषु पुनः नीतवती ।
एतत्, कतिचन निःश्वसनाङ्कानां नीडम् यत् ये तां एकं
मानवः इव केवलं दृष्टवन्तः, समाजस्य विपरीतं यत्
जनानि द्वेषपूर्णं दृष्टिपातः दत्तवान् । तदेकं स्थानं
भवति यत्र सा तस्याः स्त्रीत्वस्य मातृत्वस्य च
महत्वं अभिज्ञातवती ।

കതിപഥവർഷഭ്യ: പൂർവ്വം । കൃതാചിത് പ്രപ്തവൃത്താന്താനുസാരമേ
 सा तत्, उन्मत्तालये अगच्छत्, चित्तविभ्रमेन पञ्जर-
 बद्धाः कतिचन जनाः । सा तत्र क्वचित्, शैलेन ध्वनिः
 क्वचित्, असम्बन्धः हास्यस्वरः च अशृणोत् । तत्रैव
 सा भूमिकां अमिलत् । प्रायः राकविंशतिवर्षीयस्य
 ध्रुवति भवति सा भूमि ।

“ रतावत्, अल्पवयसि सा कथं अत्र आगता...? ”
 राकड़ा वसुन्धरा चिकित्सकं अपृच्छत् ।
 “ भूमिकायाः पिता पूर्वमेव मृतः आसीत् । तत्, समये
 शिशुः आसीत्, भूमि स्वमातायाः प्रवृत्तिना पालिता ।
 तस्याः माता दिनरात्रं कार्यमकरोत् । तस्याः अल्पपरिवास्थ
 पालनार्थं सा माता तप्तसूर्ये अपि कठिनतया कार्य
 अकरोत् । सा मातायाः स्नेहं भूमिकायाः जीवने
 स्रोतस्विनी इव निस्सरति । किन्तु कतिपयमासेभ्यः
 पूर्वम्, राकं दुर्घटने सा रावं मृता । तत्, भूमिकां राकं
 चंचलाचित्तां इव परिवर्तयति । ”

अनेन तस्मिन्, अधिका करुणा सृजति । भूमिका
 अधिकांशतः मौनं धारयति ।

“ किं त्वं रतत्, शूद्रकलात्, विमोचयसि? ”
 — सा राकड़ा वसुन्धरा अपृच्छत् ।

കിന്തു ഷാ ശൃംഗലിതാ താ അടയാധരൂപേണ പ്രേക്ഷിതും ശക്നോതി।
വഹു ന വാർത്തിലാപം കൃത്വാ അപി ഭൂമികാ വസുന്ധരാ ച
ശനേ: മിതതാം പ്രാപ്തവന്തോ: । ഷാ വസുന്ധരാ ഭൂമികാ
തस्या: സ്വപുരി ഇവ പാലിതവതീ । സ്വമാനു: ഇവ തस्या:
പാലനേന ഭൂമികാ ശനേ: തस्या: പൂർവ്വജീവനം പ്രത്യാഗതം
അർത്ഥവതീ ।

“ ത്വം തഥാ നഷ്ടാ മാതാ ഇവ ഭവितുമഹിസി , ”
- യദാ ചികിത്സകം രാതാകൃശം അപൃച്ഛത്, തദാ വസുന്ധരാ
പ്രസന്നാ അഭവത് । മാതൃത്വസ്യ അനുഭൂതി ഷാ പ്രഥമതയാ
അനുഭൂതവതീ । കിന്തു തस्या: ശബ്ദസ്യ പुरुഷഭാവം വിശ്ലേഷ
രകദാ ഭൂമികാ താ അപൃച്ഛത് :-

“ മാതാ , തस्या: സ്വരേ പुरुഷഭാവമാപി ധ്വന്യതേ । ” “ കിമഭക്ത? ”
തത്, പ്രശ്ന: ശ്രുത്വാ ഷാ സ്തब्ധാ അഭവത് । ഷാ തത്
അമ്മൽതാലയേ കാര്യം കർതुം അഗതാ യത: ഷാ ചിന്തയതി
സ്മ യത്, രാഷ: പ്രശ്ന: പുന: കിമപി ന ശ്രോതവ്യ: ഇതി ।
പരന്തു അഥ പുന: രാവ ഷാ പ്രശ്ന: ।

ഷാ ന അജ്ഞാതി സ്മ യത്, തस्या: ജീവനകത്ഥാ
ഷാ ഭൂമികാ അവഗമിഷ്യതി വാ ഇതി । പരന്തു ഷാ തस्या:
ജീവനപുസ്തകസ്യ പुरാതനം പൃഷ്ഠാനി ദൃശ്യതി യത്, കൃഷ്ണ-
വർണ്ണം അശീത്, യദാ പൃഥിവീ കർമ്മവർണ്ണധാരിണീ അശീത്,

തദാ सा तस्याः स्मरणान्नोके थाता आरब्धवती ।

• सा वसुधेश, बाल्ये आर्यः इति नाम्ना एकं
ग्रामे निवसति यत् अविकसिते तस्य चित्तस्य भावान्
अङ्गीकर्तुं अशक्ते च तस्मिन् ग्रामे । बाल्यकालादेव
सः बालिकानां सह समयं व्यतीतुं प्रियते । “त्वं बालक
असि तदनुसारं वर्तनीयं ।” तस्य पितुः सदा तं ताडयन्,
किन्तु केवलं तस्य माता अश्रुपूरितं नेत्रेण निष्ठाति ।
वर्धमानः सः तस्य स्वस्य स्वस्य भावान् च परिवर्तितं
अवलोकनं कृतवान् । “अहं वस्तुतया स्त्री अस्मि”
सः शर्मे प्रत्याभिज्ञातवान् । “तं पश्य, तं पश्यतु” :-
विद्यालये सतीर्थानां बहिः स्वदेशवासीनां च अपमानेन
दुर्वलं कृतवान् ।

“अस्माकं रातादृशं पुत्रस्य आवश्यकता नास्ति”
स्वस्य पितुः वचनानीं श्रुत्वा सः पूर्णतया विध्वस्तः अभूत्
किन्तु तस्य माता एकं शर्मे तं प्रति अवदत् :-

“पुत्रा, अहं जानाति स्म यत् त्वं वस्तुतया स्त्री
असि इति । रातादृशं पौरुषशरीरेण स्त्रीचित्ता च...
त्वं चिकित्सानन्तरं स्वस्य इष्टतमं जीवनं
नयतु । श्रृणोतु, स्त्रीत्वं न केवलं स्त्रीयाः जीवनं
अपि तु मातृशोभनस्य समयं च भवति”

സ്വമാതാया: തത് വചനാനി श्रुत्वा तस्य नेत्राणि
अश्रुपूरितं अभवन् । सः तस्य मातुः चरणाम्बुज-
योः मनः अर्पितवान् । तत् शतौ कमापि किमापि
नोक्त्वा सः देशात् निगतिवान् । चिकित्सानन्तरं
वसुन्धरा इति नामं स्वीकृत्य कार्ये अन्वेषुं राव
सा अत्र उन्मत्तालयै आगता ।

यावत् वसुन्धरा स्वजीवनकथां कथयति तावत्
शा भूमिका सुप्ता आसीत् । किन्तु कतिपयദിവसानन्तरं
सा വസുന്ധര പ്രതി അവർത് : -“ ഭവതീ അद्य മമ മാതാ
ത്വം അസി । തവ നാമം ഇവ ത്വം വസ്തുതയാ മമ
പൃഥിവീ भवति । प्रेमस्य, पालनस्य च वसुन्धरा ।”
आनन्दाश्रुपूरितं नेत्रेण भूमिका मातुः चरणे
अपतत् ।

വസുന്ധരാया: നേത്രാഭി, അശ്രൂണി അപതത. | അद्य
അഹമപി റകം മാതൃ അस्മി. | സാ അശ്രുപൂരിതം നേത്രേണ
ദൃശാതി.

अन्येधुः । अरुणिमवर्णं विभूषितं अहमूर्ध्वं ।
जङ्गमदूश्वाण्यां समयं व्यतीत्य वसुन्धरा भूमिं
अन्वेषुं उद्यानं गता । किन्तु सा तत्र नासीत् ।
तेदेव सा तत् जानाति स्म । यत् भूमिका

തस्या: നിക്രാത് ന ജാഗരിതാ ഇതി । ഋതത് നിക്രാ
 യസ്മാത് सा न जागर्ष्यति । वसुन्धरा क्षीणा
 जाता । यद्वा सा तस्या: नैതपि उन्मीलितवती
 तद्वा चिकित्सक: अवदत् यत: भूमिका उच्चഘ്വരേ:
 आकास्मिक दृढेयाधातै: मृता इति । वसुन्धरा इति
 माताया: यक्षानि विच्छिन्नन्ते । भूमिका तां प्रति माताया:
 मदत्वं पाठयति । अद्य सा नास्ति । तस्या: स्मरणानि
 वसुन्धरां दु:खं सृजति ।

“भावात: मां किं अकरोत्...?”

പുതീനഷ്ടദു:ഖവതീ മാനാ ഇവ സാ പൃഥിവീ മാതൃ-ചരണാ-
 ബുജേ റവ മന: അർപ്പിതവതീ । ദ്വിലോകേ മാതാ വസുന്ധരാ
 പുതീ ഭൂമികാ -ച പൃഥിവീ മാതൃ: ചരണം അപതന്....!